

sti duhovnom mentoru, dok hinduisti u Isusovom suosjećanju i opraštanju zaštitu na vlastitom putu prema službi Bogu.

Cjelokupnom izdanju mogla bi se jedino prigovoriti netemeljita lektura članaka, zbog čega se u tekstovima nailazi na neke gramatičko-pravopisne nepravilnosti. Iako je riječ o tek nekolicini propusta, visoka razina radova zahtijeva i odgovarajuću razinu lekture.

Časopis Odjela za humanističke znanosti Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli ističe se kvalitetom tekstova, suvremenim temama koje obrađuje i prepoznatljivim stilskim oblikovanjem. Nadamo se da će u vrlo bliskoj budućnosti biti upisan u međunarodne časopisne baze i time dodatno potaknuti autore da svoje radove objavljuju upravo u *Tabuli*. Pulscome Odsjeku za povijest može se samo zaželjati da jednakom kvalitetom nastavi s poslom i, dakako, što prije zaposli nove mlade znanstvene novake koji će na pulskom Fakultetu zasigurno pronaći poticajnu i ugodnu radnu atmosferu.

Josip Banić

***Vjesnik istarskog arhiva*, sv. 21, Pazin 2014., 256 str.**

Dvadeset i prvi svezak *Vjesnika istarskog arhiva* u izdanju Državnoga arhiva u Pazinu predstavljen je u matičnoj ustanovi u povodu obilježavanja Međunarodnoga dana arhiva (9. lipnja) 2014. godine. Glavni je i odgovorni urednik izdanja Ivan Jurković.

Prema ustaljenoj je praksi izdanje podijeljeno u tri cjeline. U prvoj se cjelini, „Arhivska obavijesna pomagala“ (15–56), nalaze dva rada. Zdenka Bonin i Deborah Rogoznica pripremile su „Urejanje in popisovanje rodbinskoga fonda Gravisi v Pokrajinskem arhivu Koper“ („Sređivanje i popisivanje obiteljskoga fonda Gravisi u Pokrajinskom arhivu Kopar“, 17–29), gdje su istaknule da se popisivanje gradiva i izdavanje arhivskoga inventara obitelji Gravisi odvijalo istodobno s obilježavanjem 200. obljetnice smrti Girolama Gravisija, poznatoga istarskog erudita i jednoga od najvažnijih članova koparske loze te obitelji. Fond zauzima 5,1 dužnih metara gradiva iz razdoblja od 1440. do 1933. godine. Istaknule su i da su već od sredine 19. stoljeća gradivo sređivali pojedini članovi obitelji te da je zbog toga bilo i predmetom brojnih povijesnih istraživanja. Hendi Hrelja u članku „Sumarni inven-

tar fonda Mjesni narodni odbor Pazin 1947. – 1952.“ (33–53) opisuje gradivo pohranjeno u Državnom arhivu u Pazinu u sklopu fonda HR-DAPA-194, Mjesni narodni odbor Pazin (1947. – 1952.). Gradivo je sređeno i opisano 2012. te je odmah i izrađen sumarni inventar u kojem je fond opisan višerazrednim sustavom arhivističkoga opisivanja. U inventaru su Fonda navedene osnovne značajke gradiva i njegova stvaratelja, sažet prikaz njegove povijesti te opći kontekst djelovanja.

Drugi dio *Vjesnika*, „Rasprave i članci“, sadrži četiri rada, a započinje člankom Gordana Grzunova „Opći spisi u modernoj arhivistici“ (59–79), u kojem obrađuje problem sređivanja novijega arhivskog gradiva nastaloga nakon 1945. godine. U članku iznosi rezultate upitnika provedenoga među arhivistima, kojem je svrha bila prikupiti iskustva, rješenja i mišljenja kolega te pristupe koji se koriste u drugim arhivima. Autor ističe da se s novim tehnologijama situacija drastično mijenja te da se već u prvoj polovici 20. stoljeća pojačava produkcija gradiva, koja svoj vrhunac i hiperprodukciju doživljava danas. Na temelju analize rezultata upitnika i osobnih iskustava Grzunov donosi svoje viđenje rješenja. U uvodnom je dijelu članka „Urbanistički razvoj Pazina od početka 16. do kraja 19. stoljeća“ (83–148) Maja Zidarić istaknula da se cjelokupni urbanistički razvoj teško u potpunosti i točno može opisati s obzirom na raštrkanu ili uništenu dokumentaciju te da je originalna izgradnja tijekom vremena srušena ili preinačena. Međutim, unatoč otegotnim okolnostima, autorica je sakupljenim i očuvanim podacima povezala dijelove slagalice o životu, izgledu i razvoju Pazina tijekom četiri stoljeća. Ističe kako se grad početkom 16. stoljeća počinje razvijati i rasti unutar i izvan zidina. U 17. i 18. stoljeću izgrađuje se predgrađe i ulice oko dviju pazinskih crkava, dok se najstariji dio grada postupno napušta. Tijekom 19. stoljeća nastavlja se tendencija izgradnje. Danijela Doblanović je u radu „L’influenza del grande freddo sugli andamenti demografici: Villa di Rovigno in Istria nel primo settecento (1700–1730)“ („Utjecaj iznimne hladnoće na demografska kretanja: Rovinjsko Selo u prvoj polovici 18. stoljeća [1700. – 1730.]“, 151–161) na temelju matičnih knjiga i zapisa rovinjskih notara prikazala kako je klima utjecala na demografsko kretanje stanovništva. Istaknula je da bi se i bez zapisa notara o klimatskim nepogodama i epidemijama, samo na temelju knjiga rođenih, vjenčanih i umrlih moglo utvrditi da su prva desetljeća „settecenta“ bila krizna. Na kraju se rada nalazi sedam grafikona koji prikazuju podatke poput broja stanovnika

te broja i trenda kretanja broja rođenih, umrlih i vjenčanih od 1700. do 1730. godine. Nova promišljanja o rasprostranjenosti fenomena socijalnoga razbojništva i nasilja u Istri donosi Marko Jelenić u radu „Neki fragmenti razbojništva u prvom desetljeću *ottocenta* (metodološki okvir i istarski primjer)“ (165-175), gdje je na temelju arhivskih fondova pokušao sagledati razmjere rasprostranjenosti socijalnoga razbojništva i nasilja, ali i nestašice hrane te velik otpor prema francuskoj vlasti.

Treća je cjelina ovoga sveska, „Osvrti – prikazi – vijesti“ (181-252), posvećena važnijim događanjima i izdanjima vezanim uz arhivistiku i povijest Istre, od kojih valja izdvojiti dva izvješća s međunarodnih konferencija. Prvo je, veoma detaljno, pripremila Karmen Markezić o trodnevnoj konferenciji „Tehnični in vsebinski problemi klasičnoga in elektronskega arhiviranja; Arhivi v globalni informacijski družbi“ („Tehnički i suštinski problemi klasičnoga i elektronskoga arhiviranja; Arhivi u globalnom informacijskom okruženju“), održanoj u Radencima u Sloveniji od 2. do 4. travnja 2014. godine. Drugi je izvještaj pripremila Biserka Budicin s konferencije „Arhivi vjerskih zajednica u Hrvatskoj – stanje i perspektive“, održane u Šibeniku 25. i 26. rujna 2014. Na kraju su izdanja priložene upute suradnicima (254-256) te popis suradnika u ovom broju (257).

Željko Cetina

***Atti del Centro di ricerche storiche di Rovigno*, sv. XLII, Rovinj 2012. (2013.), 739 str.**

U novootvorenoj je tarskoj Zajednici Talijana u lipnju 2013. u izdanju rovinjskoga Centra za povijesna istraživanja – Centro di ricerche storiche predstavljen javnosti XLII. svezak časopisa *Atti*. Radi se još jednom o vrlo opširnom svesku koji, nastavljajući tradiciju prijašnjih brojeva, sadrži izvorne radove koji obrađuju povijesne, arheološke i kulturološke teme vezane za područje gotovo cijeloga istočnog Jadrana. Časopis je podijeljen na dvije veće cjeline, odnosno na „Memorie“ (9-520) i „Documenti“ (521-739), s dvanaest radova u prvoj i šest u drugoj sekciji.

Neposredno prije prvih istraživanja, djelo otvaraju stranice „In memoria prof. dott. sc. Vesna Girardi Jurkić (Zagabria, 15 gennaio 1944 – Pola, 25